

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2022-05-12

Diarienummer:
SCN-2022-00255

Handläggare:
Kerstin Karlsson, Hilde Wiberg

Införande av samhällsvägledare

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** uppdra till förvaltningen att arbeta i enlighet med föredragningen.

Ärendet

Under våren 2022 lyftes behovet att i samverkan mellan socialförvaltning och Uppsala Moské diskutera oron kring desinformation som sprids lokalt, nationellt och internationellt främst kring socialtjänstens omhändertaganden av barn enligt lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Ett dialogmöte anordnades med fokus på både möjligheter och utmaningar för att gemensamt arbeta med frågan kring desinformationskampanjen som pågått under en längre tid men även för att utveckla samverkan mellan socialförvaltningen och moskén för att bättre nå ut till barn, unga och deras familjer. Förslag togs fram och utifrån förslagen föreslår förvaltningen att samhällsvägledare utbildas och ett nytt arbets sätt implementeras för att sprida kunskap och information om socialtjänsten.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelning barn och ungdom insats inom socialförvaltningen.

Föredragning

Bakgrund

Under våren 2022 lyftes behovet att i samverkan mellan socialförvaltningen och Uppsala Moské diskutera oron kring desinformation som sprids lokalt, nationellt och internationellt främst kring socialtjänstens omhändertaganden av barn enligt lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

Dialogmöte

Socialförvaltningen som sedan flera år tillbaka har ett samarbete med föreningen Uppsala unga muslimer i Gränbyområdet anordnade i samverkan med Uppsala Moské ett dialogmöte. Vid mötet deltog representanter från olika delar av socialförvaltningens barn och ungdom myndighet och barn och unga insatser samt

representanter och ledare från Uppsala moské, Muslimska föreningen och föreningen Uppsala unga muslimer, m.fl.

Vid dialogmötet fördes samtal med fokus på både möjligheter och utmaningar för att gemensamt arbeta med frågan kring desinformationskampanjen som pågått under en längre tid men även för att utveckla samverkan mellan socialförvaltningen och moskén för att bättre nå ut till barn, unga och deras familjer.

Utgångspunkt för dialogmötet var vad som kan göras gemensamt i Uppsala för att hindra desinformation, öka kunskapen om socialförvaltningens arbete och svensk socialtjänstlagstiftning samt satsning på förebyggande arbete och öka kunskapen om familjers möjlighet till att söka tidigt stöd.

Förslag på satsningar i samverkan

En av de viktiga aspekter som lyftes under dialogmötet var vikten av att sprida information och kunskap om socialtjänstens arbete med målbilden att fler ska söka stöd tidigt och att färre omhändertaganden enligt LVU ska behöva fattas. Redan idag arbetar socialförvaltningen med åtgärder och insatser för att sprida information om socialtjänsten och dess olika insatser genom bl.a. sociala medier, kommunens hemsida, visitkort och annonser, även på olika språk. I dialogen framkom att det krävs andra typer av insatser och till stor del ett annat mer proaktivt arbetssätt för att sprida kunskap och information på.

För att på ett bättre sätt nå ut till relevanta målgrupper och höja kunskapen om socialtjänsten behöver socialförvaltningen använda nya sätt att nå ut och i nära samverkan med civilsamhället, via föreningar och lokala kontaktpersoner inte minst tillsammans i samverkan med aktörer inom Uppsala Moské.

I det här arbetet är det viktigt att det är socialförvaltningen som tar det övergripande ansvaret för att hålla i ihop det nya arbetssättet för att säkerställa vilken information som behövs för spridning och hur spridningen ska se ut. För ytterst är det socialtjänsten som bär ansvar för att sprida kunskap och verka för att vårdnadshavare, barn och unga är medvetna om sina rättigheter och skyldigheter för att på så vis kunna identifiera behov och kunna erbjuda rätt stöd och insatser.

I dialogen framkom även ett behov att ge stöd till de föräldrar som har kontakt med socialförvaltningen och riskerar eller redan har fått sina barn omhändertagna. När barn och ungdomar blir aktuella i socialförvaltningen, och inte minst när det handlar om ett LVU, är det avgörande att vårdnadshavare är medvetna om vad det beror på och vad socialnämnden har gjort för bedömning. Brist i kommunikation eller förståelse för varandras roller och ansvar blir annars en grogrund för misstro och desinformation.

För att möta det här behovet som har framkommit i dialogen föreslår socialförvaltningen en ny uppdragsform vid namn "Samhällsvägledare" vars funktion är att stötta föräldrar som har kontakt med socialförvaltningen och riskerar eller har fått sina barn omhändertagna. Samhällsvägledarna ska även arbeta med förebyggande information så att föräldrar får en korrekt bild av hur socialförvaltningen arbetar och vilka insatser som finns.

För att bli en Samhällsvägledare ska man ha bott länge i Sverige, man kan tala och förstå svenska och känner till hur det svenska samhället fungerar samt socialtjänstens uppdrag. Samhällsvägledare kan även arbeta utifrån sitt eget modersmål t.ex. arabiska, dari, sorani, somaliska eller tigrinja i de fall där språkkompetens behövs för att på bästa sätt stötta föräldrarna.

Samhällsvägledarna ska även, där det behövs, användas i det nya arbetssättet, som beskrivits ovan, för att möta målgrupper som uttrycker rädsla för socialförvaltningen och är rädd för att söka tidigt stöd. Istället ska Samhällsvägledaren bidra till att sprida kunskap om barns rättigheter, jämställt föräldraskap och hur man kan söka tidigt stöd från socialförvaltningen eller andra delar av samhället. Men ytterst handlar det om att finnas tillgänglig vid möte med socialförvaltningen, om familjen önskar, för att ge stöd och för att i efterhand kunna följa upp vad som sades på mötet.

Även medarbetare på socialförvaltningen uttrycker ett starkt behov av någon form av föräldrastöd under utredningsprocessen. Medarbetarna beskriver att det finns viktiga fördelar med ett föräldrastöd under utredningstiden. Dels att det kan underlätta för deras arbetsbelastning då de inte behöver ägna lika mycket tid själva för att stötta föräldrarna och dels bidra till en större förståelse hos föräldrarna till bättre samarbete och i längden ett gott resultat för barnen när föräldrarna känner sig trygga med processen.

Socialförvaltningen avser mot bakgrund av ovan att anställa två samordnare som samordnar arbetet med Samhällsvägledarna och en projektanställd som ska arbeta med det nya arbetssättet för framtagande av information om socialtjänsten och informationsspridning i samverkan med andra aktörer.

Ekonomiska konsekvenser

En projektledare kommer att anställas på deltid, cirka 400 000 kr (helårseffekt). Två samordnare kommer att anställas på heltid, cirka 1 600 000 kr (helårseffekt). Samhällsvägledare kommer att utbildas och få ersättning enligt arvode som uppdragstagare. I dagsläget är det svårt att ange en summa för ändamålet då förvaltningen inte vet hur många som är intresserade av att bli Samhällsvägledare och hur många som behöver anställas. Hela satsningen kommer att finansieras via statliga medel.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 2022-05-12.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Direktör